

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **R. S.**, nar. X, státní příslušnost T. r.
zastoupen Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Příběh žalobce, který se v roce 2016 zúčastnil několika akcí pořádaných stranou HDP a před odjezdem z vlasti po něm dva neznámí muži chtěli, aby nastoupil k nim do auta, dle žalovaného nesvědčí o tom, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo mu

hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Uvádí, že je kurdského etnika. V turecké společnosti přitom nemají Kurdové rovnocenné postavení, veřejná podpora Kurdů a kritika orgánů veřejné moci je v Turecku nežádoucí a dotčené osoby se dříve či později potýkají s problémy. V nynější době rok před novými volbami jsou osoby, které se účastnily různých demonstrací a „protivládních“ akcí v letech 2014 – 2016, omezovány na svých právech. V současné době negativní vztah ke Kurdům graduje. V dubnu 2021 byl podán vládnoucí stranou návrh k Ústavnímu soudu na zrušení strany HDP, což žalobce dokládá odkazy na internetové články. Žalobce též upozorňuje na případ poslankyně, které byl vypnut mikrofon poté, kdy promluvila v kurdštině. Rovněž kurdská studentka v Brně vyjádřila svůj kritický náhled na dodržování lidských práv ve vztahu ke Kurdům žijícím v Turecku. Dle zprávy Amnesty International o stavu lidských práv v Turecku v říjnu 2020 bylo 20 bývalých a současných členů strany HDP omezeno na osobní svobodě. Evropský parlament kritizuje Turecko za nedodržování rozsudků ESLP a dále také zdůrazňuje nutnost znovu zahájit kurdský mírový proces.
3. Žalovaný nezajistil relevantní podklady, které by nestranně mapovaly aktuální situaci v Turecku ve vztahu ke Kurdům a nemohl tak situaci v Turecku dostatečně posoudit.
4. Žalobce svoji situaci neřešil s kompetentními státními orgány v Turecku, neboť měl obavy, že muži, kteří jej na ulici oslovili, byli příslušníky tajné služby, a žalobce má nedůvěru v turecké bezpečnostní složky. Žalobce z uvedených důvodů navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný považuje obavy žalobce za zcela neopodstatněné, založené na jeho subjektivních domněnkách a spekulacích. Muži, kteří žalobce na ulici kontaktovali, neřekli a neudělali nic, co by mělo žalobci zavdat jediný důvod, aby se domníval, že se jedná o příslušníky tajné služby. Tito muži navíc s žalobcem neměli žádný konflikt, pouze ho pozvali do auta na pití, jak sám žalobce v pohovoru uvedl. Obavy z toho, že se jednalo o příslušníky tajné služby, jsou tedy ničím nepodloženou a zcela irrelevantní subjektivní obavou žalobce. Jak uvádí Informace MV Velké Británie s názvem Turecko – Lidová demokratická strana HDP (ze dne 15. března 2021), strana HDP je legitimní tureckou politickou stranou. Pokud HDP čelí obtížím, děje se tak v jejích nejvyšších patrech, nikoliv v členské základně nebo u nijak se neangažujících členů. Z informací o Turecku je patrné, že v této zemi bez přidružení dalších a velmi výrazných okolností nedochází k pronásledování kurdského obyvatelstva a ani mu tam nehrozí vážná újma. Žalovaný navrhuje, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
7. Žaloba **není** důvodná.

8. Žalobce v poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že je kurdské národnosti. V Istanbulu pracoval v pizzerii, po čase šel po ulici a zastavili ho dva neznámí muži, kteří chtěli, aby k nim nastoupil do auta. Žalobce dostal strach a utekl jim. V pohovoru k žádosti žalobce doplnil, že měl strach, že muži by mohli být třeba z tajné služby. Žalobce si myslí, že jej chtěli vzít na kávu a nabídnout spolupráci. Žalobce napadlo, že by věc mohla souviset s tím, že v době studia na vysoké škole v letech 2015/2016 sympatizoval se stranou HDP, byl i na jejích akcích a rozdával letáčky. S úřady v zemi původu žalobce nikdy neměl problémy.
9. Krajský soud předepisuje, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.
10. Žalobce v nynější věci v průběhu řízení o žádosti vůbec nezmínil, že by se ve vlasti obával problému souvisejících s kurdským původem nebo že by se jej osobně nějak dotýkala současná snaha vlády omezit činnost strany HDP, což naopak vyzdvihuje v žalobě. V průběhu pohovoru zmínil jedinou situaci (výzva dvou mužů, aby s nimi nastoupil do auta), což dle žalobce „mohlo souviset“ s jeho činností pro stranu HDP před více než 5 lety před opuštěním země původu. Úkolem žalovaného proto bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda osobám, které jsou kurdské národnosti a v minulosti se účastnily aktivit spojených se stranou HDP, hrozí v současné době v Turecku pronásledování nebo vážná újma. Této povinnosti žalovaný dle krajského soudu dostal.
11. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je podstatné, že žalobce ve vlasti nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. I kdyby výzva dvou neznámých mužů k nástupu do automobilu souvisela účastí žalobce na akcích strany HDP, pro svou ojedinělou povahu a absenci jakýchkoliv negativních důsledků v právní sféře žalobce se zcela jistě nejedná o pronásledování ve smyslu azylového práva, a to bez ohledu na to, komu by dané jednání bylo přičitatelné.
12. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V kontextu tohoto ustanovení je rozhodující, zda žalobci může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z důvodu jeho kurdské národnosti a účasti na akcích strany HDP, jichž se žalobce naposledy účastnil 5 let před opuštěním země původu. Žalovaný se touto otázkou v napadeném rozhodnutí zabýval a dospěl k závěru, že žalobci pronásledování nehrozí. A krajský soud s tímto hodnocením souhlasí.
13. Z informací o Turecku, s kterými žalovaný pracuje, plyne, že samotná kurdská etnicita bez dalšího není důvodem pro udělení azylu. Nelze totiž tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování. (shodně viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2019 č. j. 2 Azs 75/2019 – 46, ze dne 8. 4. 2021 č. j. 1 Azs 13/2021 – 25, ze dne 3. 3. 2022 č. j. 9 Azs 228/2021 – 26, nebo ze dne 14. 6. 2022, č. j. 6 Azs 118/2022 – 20).
14. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dlouhodobě uznává, že Kurdové v Turecku čelí nesnázím. Ty ale bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 nebo vážné

újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Naopak azylově významné jsou typicky až obavy (např. z pronásledování) politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (srov. usnesení ze dne 14. 12. 2022, č. j. 2 Azs 48/2022 – 35, bod 12, a judikaturu tam citovanou, případně usnesení ze dne 16. 2. 2023, č. j. 7 Azs 314/2022 – 33; k problémům politicky aktivních Kurdů např. rozsudek ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020 – 35, body 13-14, či ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019 – 57, body 36 – 38).

15. Toto jinými slovy shrnul žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde uvádí, že politická strana HDP je zastoupena na všech úrovních politiky. Informace o zemi původu uvádějí, že pokud členové strany čelí obtížím, děje se tak v jejích nejvyšších patrech, jedná se o poslance či starosty (např. po pokusu o převrat v roce 2016 bylo zadrženo a stíháno několik poslanců). Informace dále uvádí zvýšený zájem ze strany státních orgánů u příbuzných členů strany HDP, a to především pokud je dotýčný mediálně známý, byl obviněn z trestného činu, projevil zájem o soudní případ svého příbuzného, pronese politické komentáře nebo se účastní politických manifestací. Dle žalovaného žalobce tomuto profilu neodpovídá – nebyl ani členem strany HDP a ve vlasti nikdy neměl se státními orgány žádné problémy.
16. Žalovaný přitom vycházel z aktuálních informací o zemi původu, a to i konkrétně k situaci Kurdů a politické straně HDP [Zpráva britského Ministerstva vnitra Turecko: Lidová demokratická strana (HDP) z března 2020, Zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku z října 2019, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 13. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu].
17. Žalobní argumentace se svou podstatou mívá s azylovým příběhem, který žalobce vylíčil žalovanému. Žalobce uvádí, že veřejná podpora Kurdů a kritika orgánů veřejné moci je v Turecku nežádoucí osoby účastníci se různých demonstrací a „protivládních“ akcí jsou omezovány na svých právech, straně HDP hrozí zrušení, někteří exponovaní členové strany HDP byli omezeni na osobní svobodě a Turecko nedodrжуje rozsudky ESLP a je nutné znovu zahájit kurdský mírový proces.
18. Žalobce však v průběhu správního řízení netvrdil, a nečiní tak ani v žalobě, že by v Turecku před svým odjezdem veřejně podporoval Kurdy nebo protestoval proti vládě (na akcích strany HDP byl naposledy v letech 2015/2016 a žádné problémy s tureckými orgány od té doby neměl). Žalobce nebyl členem HDP, tím méně prominentním či politicky exponovaným členem strany. Z výpovědi žalobce neplyne, že by se jej osobně jakkoliv dotýkaly rozsudky ESLP proti Turecku nebo že by byl nějakým způsobem spojen s kurdským mírovým procesem. Krajský soud se proto v žalobě odkazovanými dokumenty blíže nezabýval a pro nadbytečnost neshledal důvod pro to, aby jimi byl v řízení proveden důkaz.
19. Odjezd z vlasti spojil žalobce výhradně s ojedinělým incidentem, při němž jej dva muži vyzvali k nástupu do auta, přičemž s jistotou nelze určit ani to, kdo daní muži byli a čím byli motivováni. Jisté je pouze to, že proti žalobci nepoužili žádné prostředky donucení. Za této situace a s ohledem na použité informace o zemi původu a shora uvedenou judikaturu je závěr žalovaného, že žalobci nehrozí v zemi původu azylově relevantní pronásledování, odpovídající.
20. Ve vztahu k humanitárnímu azylu nebo doplňkové ochraně žalobce ve správním řízení žádné relevantní tvrzení nevznese. Neuváděl nic, z čeho by bylo možné dovodit, že by mu hrozil trest smrti nebo mučení či špatné zacházení nebo trest. Stejně tak netvrdil, že by mu

hrozila vážná újma v souvislosti s ozbrojeným konfliktem nebo porušením mezinárodních závazků ČR. Nic takového netvrdí ani v žalobě.

21. Žalobce v žalobě dále uvádí, že svoji situaci neřešil s kompetentními státními orgány v Turecku, neboť měl obavy, že muži, kteří jej na ulici oslovili, byli příslušníky tajné služby, a žalobce má nedůvěru v turecké bezpečnostní složky. Pakliže však žalovaný neshledal, že by žalobci s ohledem na jeho azylový příběh hrozilo v zemi původu pronásledování nebo vážná újma (s čímž se krajský soud ztotožnil), nemá hlubší význam věnovat se podrobněji vnitrostátním prostředkům ochrany před neexistující hrozbou. Jinými slovy, otázka vnitřní ochrany by měla přijít na řadu až v situaci, kdy žalovaný shledá splnění podmínky pronásledování nebo vážné újmy (srov. v tomto velice instruktivní rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 41 Az 20/2021 – 39). Ani případné nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí v této dílčí otázce by proto nemohly vést k jeho nezákonnosti.

V. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 15. března 2023

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce

